

RAAP-NOTITIE 1400

Plangebied Lauwers te Drachten
Gemeente Smallingerland
Archeologisch vooronderzoek: een verkennend
veldonderzoek

Colofon

Opdrachtgever: gemeente Smallingerland

Titel: Plangebied Lauwers te Drachten, gemeente Smallingerland; archeologisch
vooronderzoek: een verkennend veldonderzoek

Status: eindversie

Datum: november 2005

Auteur: J. Pruim

Bestandsnaam: L:\QXPress\Notities\2005\SLA\N01400-SMLA.doc

Projectcode: SMLA

Projectleider: drs. T.A. van den Bergh

Projectmedewerker: J. Pruim

ARCHIS-vondstmeldingsnummers: niet van toepassing

ARCHIS-waarnemingsnummers: niet van toepassing

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer/CIS-code: niet van toepassing

Autorisatie: drs. H.W. Veenstra

ISSN: 0925-6369

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.

telefoon: 020-463 4848

Zeeburgerdijk 54

telefax: 020-463 4949

1094 AE Amsterdam

E-mail: raap@raap.nl

Postbus 1347

1000 BH Amsterdam

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2005

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

1 Inleiding

Algemeen

- *opdrachtgever*: gemeente Smallingerland
- *aanleiding onderzoek*: plannen voor bouw van woon-zorg eenheden
- *datum uitvoering veldwerk*: 31 oktober 2005

Locatiegegevens

- *plangebied*: het plangebied Lauwers ligt ten noorden van het water de Drait, ten zuiden van de woningen aan de Slinge en ten westen van de weg de Lauwers.
- *plaats*: Drachten
- *gemeente*: Smallingerland
- *provincie*: Fryslân
- *kaartblad topografische kaart Nederland 1:25.000*: 11E
- *plangebied in gebruik als*: braakliggend
- *oppervlakte plangebied*: ca. 4,5 ha
- *centrumcoördinaten (X/Y)*: 200300/567650

Onderzoeksvragen

Is de bodemopbouw in het plangebied zodanig intact dat archeologisch vervolgonderzoek zinvol is? Zijn er aanwijzingen voor (grotere) archeologische nederzettingen?

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de hiervoor geldende normen en richtlijnen die zijn vastgelegd in het Handboek ROB-specificaties (Brinkkemper e.a., 1998). RAAP Archeologisch Adviesbureau en de door RAAP toegepaste procedures zijn goedgekeurd door het College voor de Archeologische Kwaliteit (CvAK), de instelling die het beheer heeft over de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA; <http://www.sikb.nl>). Zie tabel 1 voor de dateringen van de in deze notitie genoemde archeologische perioden.

2 Bureauonderzoek

Archeologische gegevens

- *archeologische verwachting*: volgens de Famke (Friese Archeologische Monumentenkaart Extra: www.fryslan.nl/binfo/chk/inhoudstartchk.htm) is in het plangebied voor de periode Steentijd-Bronstijd een karterend onderzoek 2 nodig (6 boringen per ha) en voor de periode IJzertijd-Middeleeuwen een historisch en karterend onderzoek.

Bodemkundige gegevens

- *bodem volgens bodemkaart*: koopveengronden met zand ondieper dan 120 cm (Stiboka, 1971: code hVz) en beekeerdgronden met lemig fijn zand en keileem beginnend tussen 40 en 120 cm en ten minste 120 cm dik (Stiboka, 1971: code pZg23x).

3 Veldonderzoek

Booronderzoek: methode

- *positie boringen*: min of meer regelmatig verdeeld over het plangebied
- *gebruikt boormateriaal*: gutsboor 2 cm
- *totaal aantal boringen*: 12
- *minimaal geboorde diepte*: 0,5 m -Mv
- *maximaal geboorde diepte*: 1,0 m -Mv
- *boorbeschrijvingen*: onder andere conform NEN 5104 (Nederlands Normalisatie-instituut, 1989).
- *X-/Y-coördinaten boringen gemeten met*: meetlint

Booronderzoek: resultaten

- *beschrijving laagopeenvolging (lithologisch) en interpretatie (lithogeenetisch)*: beschrijving van de bodemopbouw van boven naar beneden. De verstoorde toplaag bestaat over het algemeen uit een ophogingslaag (grijs tot bruin, humeus zand) die 0,45 tot 0,8 m dik is. In de boringen 1, 2, 11 en 12 (zie figuur 1) is sprake van een verstoorde toplaag van bruin ver-aard veen die 0,35 tot 0,5 m dik is. Onder de verstoorde toplaag bevindt zich matig fijn dekzand. Hierin heeft geen bodemvorming plaatsgevonden.
- *Archeologische indicatoren in boringen*: geen.

4 Conclusies en aanbevelingen

Conclusies

In het plangebied ligt onder een verstoorde toplaag dekzand waarin geen bodemvorming heeft plaatsgevonden en geen archeologische indicatoren zijn aangetroffen.

Aanbevelingen

Op grond van het ontbreken van aanwijzingen voor de aanwezigheid van grotere archeologische nederzettingen in het plangebied wordt geen archeologisch vervolgonderzoek aanbevolen.

- *contactpersoon overheid*: dr. G.J. de Langen (provinciaal archeoloog Fryslân, tel: 058-2925487).
- *contactpersoon RAAP*: drs. T.A. van den Bergh (projectleider, tel: 0512-589140).

Literatuur

Brinkkemper, O., e.a. (redactie), 1998. *Handboek ROB-specificaties*. Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek, Amersfoort.

Nederlands Normalisatie-instituut, 1989. *Nederlandse Norm NEN 5104, Classificatie van onverharde grondmonsters*. Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.

Stiboka, 1971. *Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000. Blad 11 Oost Heerenveen*. Stichting voor bodemkartering, Wageningen.

Overzicht van figuren en tabellen

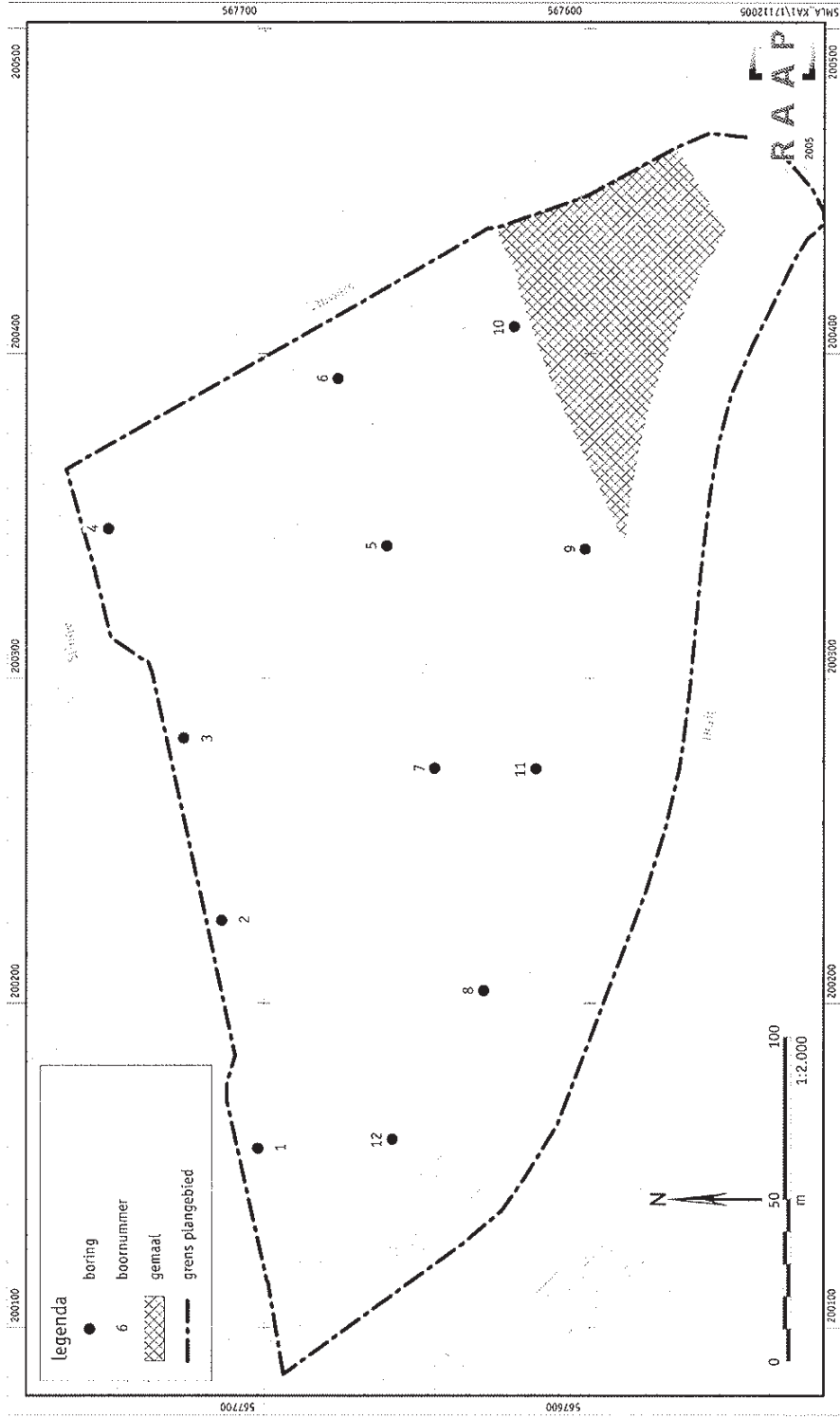
Figuur 1. Boorpuntenkaart.

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

Bijlage 1. Boorbeschrijvingen.

Periode	Datering		
Nieuwe tijd	1500	-	heden
Late Middeleeuwen	1050	-	1500 na Chr.
Vroege Middeleeuwen	450	-	1050 na Chr.
Romeinse tijd	12 voor	-	450 na Chr.
IJzertijd	800	-	12 voor Chr.
Bronstijd	2000	-	800 voor Chr.
Neolithicum (nieuwe steentijd)	5300	-	2000 voor Chr.
Mesolithicum (midden steentijd)	8800	-	4900 voor Chr.
Paleolithicum (oude steentijd)	300.000	-	8800 voor Chr.

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

Figuur 1. Boorpuntenkaart.

Bijlage 1. Boorbeschrijvingen

boring: SMLA-1

beschrijver: TB/JEP, datum: 31-10-2005, boortype: zandguts-2 cm, doel boring: archeologie - verkenning, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Fryslân, gemeente: Smallingerland, opdrachtgever: Gemeente Smallingerland, uitvoerder: RAAP Noord

ERROR: undefined
OFFENDING COMMAND:

OPERAND STACK:
--nostringval--